

30.05.2012

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: A T.F.T, spanyol állampolgár által a „Plataforma por la defensa de los valles verdes” szervezet nevében benyújtott 0338/2010. számú petíció a Sierra de Cazorla nemzeti parkban (Jaen tartomány) folytatott vízkivételről és kútfúrásokról

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtói aggodalmukat fejezik ki az említett fúrások a Plan de la Comunidad de Regantes Beas del Segura elnevezésű terv — egy 654 hektáros olajfaültetvény öntözését célzó profitorientált nagyszabású magánprojekt — keretében történő végrehajtásának a Sierra de Cazorla nemzeti park talajvízére gyakorolt kedvezőtlen hatásai miatt. A vízkivétel céljából végzett fúrásokra az Andalúz Junta által 1986-ban nemzeti parkká és az UNESCO által bioszféra-rezervátummá nyilvánított területen belül kerül sor. Különböző uniós jogszabályok sérülhetnek: az élőhelyvédelmi irányelv (mivel a terület a Natura 2000 hálózat LIC ES 0000035 számon nyilvántartott része), valamint a 79/409/EGK irányelv, mivel a hely különleges madárvédelmi terület (KMT). A terv nemzeti jogszabályokat is sért: a Guadalquivir folyó vízgyűjtő-gazdálkodási tervét és a Sierra de Cazorla nemzeti park használati és kezelési tervét.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2010. július 1. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2011. január 13.

A petíció egy Jaén-tartománybeli 645 hektáros terület öntözési projektjének jóváhagyását

érinti, amely területet a Sierras de Cazorla, Segura y las Villas nemzeti parkból származó vízzel öntöznék. A petíció benyújtói szerint nem történt megfelelő vizsgálat arra nézve, hogy milyen hatással lehet a vízkivétel a Natura 2000 élőhelyé is nyilvánított nemzeti park vízkészleteire. Az élőhely területén létrehozandó további kiegészítő létesítmények (elektromos légvezeték) lehetséges hatásaira nézve sem végezték el a megfelelő vizsgálatokat. A petíció benyújtóinak véleménye szerint megsértik az alábbi uniós környezetvédelmi jogszabályokban foglalt rendelkezéseket: a 92/43/EGK élőhelyvédelmi irányelv¹, a 2009/147/EK madárvédelmi irányelv² és a 2000/60/EK vízügyi keretirányelv³.

Az ES0000035. sz. „Sierras de Cazorla Segura y las Villas” elnevezésű területet az élőhelyvédelmi irányelv rendelkezései alapján közösségi jelentőségű területnek, a madárvédelmi irányelv rendelkezései értelmében pedig különleges madárvédelmi területnek minősítették. Ugyanakkor az élőhelyvédelmi irányelv [6. cikkének (3) és (4) bekezdése] előírja, hogy vizsgálatot kell folytatni minden olyan terv esetében, amely feltehetően káros hatást gyakorol ezekre a területekre. A vizsgálat megállapításainak fényében az illetékes hatóságok csak akkor hagyják jóvá az érintett tervet, miután megbizonyosodtak arról, hogy az nem fogja hátrányosan érinteni az adott terület épségét. A természetes élőhelyekről szóló 92/43/EGK irányelv 6. cikke (4) bekezdésében foglalt rendelkezések egyfajta eltérési rendszerként szolgálnak, meghatározva azokat a feltételeket, amelyek mellett a káros hatással járó tervek és programok engedélyezhetők vagy nem engedélyezhetők.

A rendelkezésre álló információk alapján e projekt környezeti hatásvizsgálata nem igazolja, hogy megtörténtek azok a megfelelő vizsgálatok, amelyek értékelik a terület védett élőhelyé minősítését indokoló ökológiai értékekre gyakorolt hatásokat.

Következtetések

Ezért a Bizottság tájékoztatást fog kérni a spanyol hatóságoktól arra nézve, hogy betartották-e az élőhelyvédelmi és vízügyi keretirányelvek rendelkezéseit.

4. A Bizottságtól kapott válasz (REV): 2011. szeptember 6.

A Bizottság részletes tájékoztatást kért a spanyol hatóságoktól arra vonatkozóan, hogy milyen hatással lehet a vízkivétel a vízkészletekre, továbbá a kiegészítő létesítmények (az élőhely területén létrehozandó elektromos légvezeték) hatására vonatkozóan is.

A Spanyolországtól kapott válasz vizsgálata azonban újabb kérdéseket vetett fel, és további információk beszerzését tette szükségessé azt illetően, hogy az elvégzett értékelés megfelelt-e az élőhelyvédelmi irányelv rendelkezéseinek.

Ezért a Bizottság további részletes tájékoztatást kért a spanyol hatóságoktól.

¹ HL L 206., 1992.7.22.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 30-i 2009/147/EK irányelve a vadon élő madarak védelméről. HL L 20., 2010.1.26., 7. o.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról, HL L 327., 2000.12.22.

5. A Bizottságtól kapott válasz (REV II): 2012. január 27.

A Bizottság kétszer is megkereste a spanyol hatóságokat, hogy nyújtsanak részletes tájékoztatást a vízkivételnek a közösségi jelentőségű terület és az ES0000035. sz. „Sierras de Cazorla Segura y las Villas” elnevezésű kiemelten védett terület vízkészleteire gyakorolt hatásának felméréséről. A 92/43/EGK irányelv (az élőhely irányelv)¹ rendelkezéseit illetően a kapott tájékoztatás nem volt kimerítő, ezért bizonyos pontokban a Bizottság ismételt tájékoztatást kért.

A környezeti hatásvizsgálatokról szóló (KHV) irányelv² alkalmazását illetően a Bizottság rámutat, hogy a szóban forgó projektet környezeti hatásvizsgálatnak vetették alá. A Bizottság munkatársai megvizsgálták a petíció benyújtója által a tárgyban benyújtott kiegészítő információkat, illetve további tájékoztatást kértek a spanyol hatóságoktól.

A spanyol hatóságoktól kapott információ megerősíti, hogy a vízkészletek romlása nem várható. Ebben a tekintetben a Guadalquivir-medencét felügyelő hatóság tervezési irodája adta ki a legfontosabb jelentést, amely szerint a három kút megengedett maximális kitermelése (450 000 m³/év) igen csekély a rendelkezésre álló vízkészlethez (70 Hm³/év) képest. Az éves vízkitermelés 22,7 Hm³/év mennyiségre tehető. A regionális környezetvédelmi miniszter által kiadott információ szerint a vízkészleteket a spanyol földrajzi és bányászati intézet ajánlásai alapján követik nyomon.

A környezeti felelősségre vonatkozó uniós jogszabályok állítólagos megsértését³ illetően a környezeti felelősségről szóló irányelv 12. cikke értelmében azok a természetes vagy jogi személyek (ideértve a környezetvédelem ügyét támogató és a nemzeti jog előírásainak megfelelő nem kormányzati szervezeteket), akik/amelyek kellően érdekeltek a károkkal kapcsolatos környezetvédelmi döntéshozatali folyamatban, jogosultak közölni észrevételeiket az illetékes hatósággal⁴ a tudomásukra jutott környezeti károkkal vagy az ilyen jellegű közvetlen kárveszéllyel kapcsolatban, továbbá felkérni az illetékes hatóságot az ezen irányelv alapján történő eljárásra.

Ezen túlmenően a nevezett irányelv úgy rendelkezik, hogy a tagállamok határozzák meg, mit jelent a kellő érdekeltség és a jogsérelem fogalma.

Az intézkedés iránti kérelemhez mellékelni kell a szóban forgó környezeti károkkal kapcsolatban benyújtott észrevételeket alátámasztó, a környezeti kár meglétét meggyőző módon bizonyító információkat és adatokat. Az illetékes hatóság megvizsgálja az észrevételeket és az intézkedés iránti kérelmet, és lehetőséget ad az érintett gazdasági szereplőnek az intézkedés iránti kérelemmel és a mellékelt észrevételekkel kapcsolatos álláspontjának kifejtésére. Az illetékes hatóság ezt követően indokolás kíséretében

¹ A Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről, HL L 206., 1992.7.22.

² A 97/11/EK irányelvvel (HL L 73., 1997.3.14.), a 2003/35/EK irányelvvel (HL L 156., 2003.6.25.) és a 2009/31/EK irányelvvel (HL L 140., 2009.6.5.) módosított 85/337/EGK irányelv (HL L 175., 1985.7.5.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21-i 2004/35/EK irányelve a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről. Hivatalos Lap L 143., 2004.4.30., 56–75. o.

⁴ A 2004/35/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdése értelmében „A tagállamok kijelölik az ezen irányelvben meghatározott kötelezettségek teljesítéséért felelős illetékes hatóságot (hatóságokat)”.

tájékoztatja az érintetteket arról, hogy a kérelemnek helyt ad-e vagy elutasítja azt.

Érdemes kiemelni, hogy az irányelv 13. cikkének értelmében az érintett személyek bírósághoz vagy olyan más független és pártatlan köztestülethez fordulhatnak, amely hatáskörrel rendelkezik az ezen irányelv értelmében illetékes hatóság határozatainak, eljárásainak vagy mulasztásainak eljárásjogi és anyagi jogi felülvizsgálatára. Mindez nem sértheti a nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek a jogorvoslat lehetőségét szabályozzák, valamint azokat, amelyek értelmében a bírósági eljárás kezdeményezését megelőzően ki kell meríteni a közigazgatási felülvizsgálati eljárásokat.

A petíció benyújtója által 2011 szeptemberében közölt további információk nem teszik egyértelművé, hogy az illető mennyiben élt a 2004/35/EK irányelvben e célra előírt mechanizmusokkal. A fentiek tükrében a Bizottságnak nem áll módjában a környezeti felelősségről szóló irányelv állítólagos megsértése tekintetében a kérdéssel a továbbiakban foglalkozni.

6. A Bizottságtól kapott válasz: 2012. május 30.

Az illetékes hatóságokat három ízben is megkérték, hogy nyújtsanak tájékoztatást arról, hogy a projektnek milyen hatása lehet a közösségi jelentőségű területre, az ES0000035. sz. „Sierras de Cazorla Segura y las Villas” elnevezésű kiemelten védett területre, illetve arra vonatkozóan, hogy a vízkinyerés hatással van-e a közösségi jelentőségű terület víztartó rétegeire.

A spanyol hatóságok válaszukban nem tisztázták az azzal kapcsolatos aggodalmakat, hogy a projekt Natura 2000 hálózatra gyakorolt káros hatásainak megfelelő felmérését elmulasztották. Továbbá úgy tűnik, hogy a spanyol hatóságok által nyújtott tájékoztatásban elismerik, hogy a vízkinyerés máris észlelhetően káros hatással van a közösségi jelentőségű területre és a kiemelten védett területre. A Bizottság továbbra is fenntartja azon aggodalmát, hogy a környezetvédelmi hatásvizsgálat által támasztott követelményeket valószínűleg nem alkalmazták, illetve nem ellenőrizték megfelelően.

Ezért a Bizottság a projekt Natura 2000 hálózatra gyakorolt hatása miatt jogsértési eljárás elindítását tervezi.